

Exempelprov – Filosofi 1 – Argumentationsanalys

1. Identifiera med en kort motivering om följande argument är deduktiva eller induktiva

a) P₁: De flesta elever som pluggar regelbundet klarar provet.

P₂: Joakim pluggar regelbundet.

S: Alltså kommer Joakim att klara provet.

b) P₁: Alla som gymmar är starka

P₂: Joakim gymmar

S: Joakim är stark

c) P₁: Blåbär är ett bär

P₂: Alla bär innehåller gift

S: Blåbär innehåller gift

2. Gör följande definitioner

a) Definiera ordet demokrati stipulativt

b) Definiera ordet liberalism persuasivt

3. Formulera ett **värdepåstående** och motivera varför ditt påstående är ett **värdepåstående**.

4. Formulera ett argument på två premisser och en slutsats som bryter mot **Humes lag**

5. Fyll i en premiss i följande argumentation för att argumentet ska bli **logiskt giltigt**

P₁: Älgar äter gräs

P₂: **Fyll i**

S: Älgar föder levande ungar

6. Nedan följer en tes som du ska formulera två argument för. Du ska först formulera ett argument som har **hög hållbarhet** och **låg relevans**. Sedan ska du formulera ett argument som har **låg hållbarhet** och **hög relevans**. Motivera dina val.

Tes: Skolan borde börja tidigare

7. Varje argument nedan har ett eller flera brister, identifiera vilket problemet/problemen är och motivera vad problemen är. *Använd de relevanta filosofiska begreppen för att motivera.*

a) P₁: Bensin- och dieslbilar släpper ut koldioxid.
P₂: Koldioxid bidrar till klimatförändringar.
S: Alltså bör staten förbjuda försäljning av bensin- och dieslbilar.

b) P₁: När det regnar blir gräset blött
P₂: Gräset är blött
S: Det regnar

8. Läs följande text

”Sociala medier borde förbjudas för barn under 15 år. Studier visar att många unga mår psykiskt dåligt av ständig jämförelse med andra på sociala plattformar, vilket kan leda till sänkt självkänsla och ökad ångest. Dessutom leder överdriven skärmtid ofta till sämre sömn, vilket i sin tur påverkar barns koncentrationsförmåga och skolresultat negativt.

Barn har inte samma förmåga som vuxna att hantera kommersiella krafter och socialt tryck, och därför löper de större risk att påverkas negativt. Eftersom samhället har ett ansvar att skydda barn från sådant som skadar deras hälsa och utveckling är det rimligt att införa ett förbud mot sociala medier för barn under 15 år.”

a) Identifiera ett **bra** och ett **dåligt** argument i förhållande till tesen. Motivera varför du gör den bedömningen. Ledtråd: tesen till texten är ”Sociala medier borde förbjudas för barn under 15 år.”. Använd relevanta filosofiska begrepp.

b) Gör en samlad bedömning om man bör vara benägen att stödja tesen utifrån argumentationen.

9. Läs igenom följande konversation mellan två politiker. Identifiera 3 felaktigheter som antingen politiker A eller B begår. Motivera varför dessa är felaktigheter samt ge förslag på hur man kan frångå dessa felaktigheter. Kom ihåg att motivera med relevanta filosofiska begrepp.

Politiker A:

Vi måste sänka skatten kraftigt. Folk jobbar mindre när skatten är hög, och därför är det fel att staten tar så mycket av människors pengar.

Politiker B:

Det där stämmer inte. I Sverige har vi höga skatter och ändå jobbar folk. Alltså är höga skatter bra och bör höjas ännu mer.

Politiker A:

Men alla jag pratar med säger att de skulle jobba mer om skatten var lägre. Det visar ju tydligt att skattesänkningar leder till ett bättre samhälle.

Politiker B:

Fast många välfärdstjänster finansieras av skatter. Utan skatt får vi sämre vård och skola, och ett samhälle med sämre vård är ett dåligt samhälle. Därför är det omoraliskt att vilja sänka skatten.

Politiker A:

Du överdriver. Bara för att skatten sänks betyder det inte att vården kollapsar. Dessutom har företagare det svårt just nu, och när företagare har det svårt mår hela landet dåligt. Alltså bör skatten sänkas.

Politiker B:

Det där är bara skrämselpropaganda. De flesta experter är överens om att höjda skatter leder till mer jämlikhet, och jämlikhet är alltid bättre än ojämlikhet. Därför är det uppenbart att vi ska höja skatten.

Politiker A:

Men titta på länder med låg skatt – där finns det fler rika människor. Det visar att låg skatt fungerar. Sverige borde göra likadant.

Politiker B:

Att vissa länder har fler rika personer betyder inte att människor mår bättre där. Dessutom tycker majoriteten av befolkningen att välfärden är viktigare än låga skatter, så då är det klart att vi ska ha höga skatter.

Politiker A:

Om vi fortsätter med höga skatter kommer folk till slut sluta anstränga sig. Och ett samhälle där människor inte anstränger sig är inte värt att försvara.

Politiker B:

Du verkar bara bry dig om pengar. Politik ska handla om solidaritet, och solidaritet är det viktigaste värdet. Alltså har du fel.